

mi? azt talán legjobban mondhatom meg ha Totomianez Margit dr. kisasszony egy kongresszusi beszédéből kiragadom ezt a pár sort: „Sorsüldözött egy nép vagyunk mi örmények, de megvigasztalt mindenért boldog, békés életünk. Egymásban talált kárpótlást férj és feleség az elveszett hazáért, a régmúlt szabadságért. De hazánkat is megérintette az új eszmék fuvalma. Fiaink, férjeink, testvéreink elmentek messze földre, idegenbe — művelődni, haladni tanulni. Hazájukba visszatérve — azt tapasztalták, hogy a régi bensőségteljes viszony férfi nő között megváltozott, hűvösebb lett. Már nem álltunk rögzös talajon, már nem értettük meg egymás szavát. Mit tegyünk? Eltiltsuk férfinépeinket a tanulástól, tudástól — a mikor ezáltal jobban szolgálhatják a hazát, többet használhatnak? Hát elhatároztuk mi nők, hogy tőlünk telhetőleg lépést akarunk tartani férjainkkal; meggyünk tanulni idegenbe, világ végére: nem lenyűgözni akarjuk őket, nem önzően lefoglalni érzelmeinknek, magunknak, csak méltó társaik akarunk lenni, csak egy szellemi magaslaton velük maradni. Így mentettük mi meg boldog családi tűzhelyeinket, így vittük őket az új áramlatba. És férjeink áldanak érte!

Org örmény lány volt, szép lány volt, fiatal is, gazdag is — nem érte be evvel: ő nem csak dédelgetett felesége akart lenni férjének — szellemileg is társa.

Az egész programbeszédnek közt ez tetszett nekem legjobban. Rövid volt és benne volt minden kellék a mi a megértéshez szükséges.

Nem feltűnési viszketeg, nem tudáásszomj csak, az örökös női vágy, egy szív egy lélek lenni avval, a ki életünk társa.

A századvégi és századelei bomló és alakuló társadalmában már mindennütt ott találjuk nyomait a női szövetségnek. A londoni szegénylakta tanyáktól, az indiai pestisbetegek vackáig ott vannak ezek a nők tettel, tanácsal, segítséggel. Munkát adnak, szervezik a munkaközvetítést, szedik össze az elzül-

lött, pusztulásnak indult gyermeket, embert nevelnek belőle s irányítják további életét: tanulnak nagy leckéket kint a tarka mindennapi életben és azokat értékesítik is.

Már nem szegény nőnek dolgozni komolyan. Tréfából eddig is illett, sőt egy bizonyos glóriát kölcsönzött azoknak a jómódu „önkéntes“ dolgozó nőknek. A szegénység mintha kevésbé szürke volna azóta, a mióta a vagyon elvesztésével nem jár egyszersmind az odáig élvezett társadalmi állás lelki szükségletek elvesztése. Szegény ember is lehet művelt ember, az ember irgalmasabb lett.

Kevés joggal bíró nők álmodták és valószínűleg meg ezt a nagy dolgot. A kik heves harcok után vívtak ki maguknak az engedélyt lelküket művelhetni, gyengébbeket gyámolíthatni, saját fáradságos munkájukkal szerzett keresményükkel rendelkezhetnek és megtudták azért mégis csinálni, mert szükség volt rá, mert kellett.

A jogokkal leggazdagabban megáldott nő, a magyar. hiányzott eddig a nemzetközi nagy szövetségből. E hiányon segítve lett, megalakult a szövetséget előkészítő bizottság és a legközelebbi napokban hazánk legtovábbi zugaiába is röpülnek a belépésre való felszólítások és belépünk egységesen, erősen a nagy szövetségbe.

Hazánkra is áldás lesz a minden évben tartandó nemzeti gyűlés, a hol összes létező egyleteink vezetői meghányják-vetik a munkára serkentő eszmék sokaságát, megismerkednek mindazok egymással, a kik hazánk egymástól távol eső részeiben sokszor csüggedve, fáradtan kinlódtak egy eszme megvalósításán, a melynek megvalósításához két emberre lett volna szükség — és másodikk ott nem akadt! — Majd akad itt! Megjön a régi lelkesedés, a régi tettvágy és munkabírás, friss szépségben pompázik a régi ideál, mindhiába — az összes halandó dolgok közt legnehezebben hal meg egy ideál — dolgozunk tovább a magunk gyönyörűségére, embertársaink javára!

A külföld pedig végre-valahára tisztába fog jöhetni velünk, civilizálatlan barbárokkal. Amulva fogja tapasztalni, hogy „magyar hölgynek születni nagy és nemes gondolat“. Meg fogja látni, milyen szerető gonddal látta el a magyar ember nejét földi javakkal, jogokkal, szabadságokkal — azt a nőt, a ki nek ő sohasem volt trubadurja, lovagja, hanem mindig „ura“, — hogy védte meg a mostoha sors minden támadása ellen azt, a ki sohasem volt „Madonna“, csak mindig: „feleség“.

A jövő nemzetközi szövetségi kongresszuson már ott leszünk mi is magyarok, a hol mindezt el fogjuk mondani és ráadásul még azt is, hogy ennyi jogok és szabadságok ellenében milyen munkával háláltuk mi ezt meg hazánknak.

ORSZAGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónk expressz és telefon jelentése. —

Budapest, jan. 7.

A t. Ház mai napirendjére a tegnapelőtt elfogadott ujoncjavaslat részletes tárgyalása van kitűzve. A folyosón azt beszélék, hogy csupán a címhez hat honmentő derék harsány iratkozott föl.

Az ülés, melyen Fellitzsch Arthur báró elnököl, avval kezdődik, hogy elparentálják Eremits Pált, a kit, a mint az elnök mondja, megdöbbenő módon gyilkoltak le.

Holló bejelenti, hogy az ülés végén sürgősen interpellálni fog a miatt, hogy a póttartalékosokat nem királyi paranccsal hívták be.

Néppárti panasz.

Kaas Ivor báró is kedvet kap a szomorkodásra, de ő már panaszkodással kezdi. Panaszkodni ugyanis nagyon hosszasan lehet. Föláll tehát s a duna-szerdahelyi választás dolgát teszi szóvá, ahol

Egyetlen találkozás.

Írta: Békefi Antal.

A szomszédom, Lina asszony, aki valamikor kóristanó volt, de egy becsületlen ruhafestősegéd kezéért otthagya a szinpadot, beszélte el nekem ezt a megvárt találkozást.

Kijebb lakott egy kis házban, míg a jó ura élt. Isten nyugasztalja, de jó ember volt! De jó. Persze, hogy már ekkor sirt a derék asszony, mert ki tudná ezt sirás nélkül kiálni? Ekkor még jó dolga volt, Petkó János a gyárban felügyelő volt.

Egy kis sárga ház állott velük szemben, Takaros négy ablakos házikó. Az egyik ablaknál mindig ott ült, olvasgatott vagy foltozgatott Lina kisasszony.

Nagyon szép selyemszállakkal dolgozott épen. Valami hálósapkaféle készült bizonyosan. Ezen közben Lina, aki nem volt több tizenhat esztendőnél, — mindig kinézett az utcára.

Az utcán pedig igen gyakran sétált egy fiu. Hosszu, bánatos szép fiu. Szelid, jó fajtájú legény, csendes lépésű, a szeme kék, a ruhája kissé kopott, de gondozott, tiszta. A haja nagyon simára fésülve. Le és fel sétált és amikor a ház előtt elment, mindig Linára nézett.

A bolondos két gyerek így nézett

egymásra mindig. Lina arca valahányszor a hosszú ismeretlen fiu tekintete rá esett, biboros szép lett. A szerelem virágot bájosa arcán és a kék szemében. A fiu sóhajtozott, epekedett. Paposan, feszesen járt. De a szemei lángoltak. Hónapokig így lángoltak. Lina az ablak mögött, a selyemszállakból szép virágot szöve, az ismeretlen ifju pedig csak álmodozta.

Ki látja, ki tudja leírni a két ismeretlen, egymásért a távolból lángoló gyerek-lélek gondolatait és álmait? A legény se volt több huszonkét évesnél.

Az idő repült. Hónapok multak. Nem találkoztak. Nem beszéltek egymással.

Az ifju naponta pontosan, rendes időben megjelent az utcán. Lina bájosan bólogott, üdvözölte. Néha forró fejcskékét az ablakhoz szorította és intett a lovagjának. A szerelemnek e drága jelére a fiu szinte elkábult. A boldogság mámorossá tette. Emésztő szerelem sirt a lelkében.

Nem tudott már szabadulni. A napalok éjjelekké váltak. Ott járt az utcán hajnalonkint, mint egy elátkozott lélek. Haz utca azt mondták rá, hogy bolond. Az, az, bolond: szerelmes jó bolond fiu.

Lina kisasszony is odalopózott néha éjjel az ablakhoz. De jó neveit lány létere nem mutatta magát. Csak az árnya látszott. A függőnyt lebegtette néha.

— A bolondok. Ha úgy szeretik egymást, mért nem ismerkednek meg. Hisz nyitva az ajtó — mondogatta az utca.

A fiu nem közeledett. Pedig a leány mindjobban biztatta. Integtetett neki, virággal csókot szórt neki. Majd a megcsókolt virágot kidobta az utcára. Esze nélkül rohant a virág után a fiu, felkapta és nem törődve az utcán járókkal, megcsókolta. Aztán megállt egy pillanatra a ház előtt. Mintha azon gondolkodnék, hogy be menjen e?

Nem ment be. Elrohant.

A leány sirt. Törülgette a szemét és tekintetével érthetően beszélt ki az oktondi, bátortalan ifjunak:

— Gyere, gyere! Hiszen szeretlek!

A legény úgy tett, mintha nem értene. Szomorúsága nőtt. Visszaintett. A leány ezt értette belőle:

— Nem lehet. De azért szeretlek.

Es idők multán, egy nyári este Lina kisasszony félredobva a leányság korlátait, kiszaladt az utcára a fiu elé. Fehér ruhában volt. Olyan fehér volt, mint egy hattyu.

A fiu reszketett, mikor meglátta. A csillagok is reszkettek. A házak, a fák, mind reszkettek.

A leány odament hozzá. Szeliden, lesütött szemekkel állottak egymás mellett. Az ifju mozdulatlanul. A leány ki-

Állítása szerint a kormány közgei erőszakoskodtak a néppárti jelölttel, a hol a zsidók állítólag a zsinagógában tartottak népgyűlést. Természetes, hogy Kaas báró nem állhatta meg, hogy Tisza István kormányzati szelleme ellen ne tegyen egy-egy kirohanást. Miért ne? Evvel is mulik az idő.

Utóljára is azonban elfogyott a jólelkű báró materiája s leült. Utánna Tisza István gróf miniszterelnök nyilatkozott a dunaszerdahelyi dolgokról.

Tisza István gróf: Kaas báró — ugymond — egyoldalú információk alapján mondta el a dolgokat s bizonyos pletyka-ize van annak, amit mondott. Ha a zsidók csakugyan a templomban gyűléseztek, hát az nagyon csunya dolog, de ebbe neki semmi beleszólása nincsen.

A miniszterelnök ezután általános-ságban nyilatkozik a választásoknál követendő irányelveiről s kijelenti, hogy neki mindig az lesz a törekvése, hogy egyrészt megóvja a rendet a választásoknál, de másrészt, hogy utját állja a hatósági személyek visszaélésének is. — Irányelve az, hogy a törvényt meg kell tartani. A hatósági személyeknek föltétlenül joguk van részt venni a politikai küzdelemben, de hatósági hatalmuk felhasználása nélkül. A miniszterelnök második kijelentése a gyülekezési jogra vonatkozik, melyet mindenkivel szemben egyenlően akar megvédelmezni. Harmad-sorban kitér a miniszterelnök azokra a vádakra, melyeket a kormányzat rendszer ellen mondanak. E vádak közt első sorban szerepel az, a mely a főispáni kinevezéseket összeköttetésbe hozza a kormány politikai törekvéseivel, hogy a kormányt nem vezeti más a főispáni kinevezéseknél, mint az, hogy alkalmas embereket ültessen a kormányzat rendszerbe, fölhozza, hogy a kormány exponált nemzetipárti férfiakat, sőt agráriusokat is kinevezett. A Széll idején kinevezett főispánokat is meghagyta állásukban. Ezeknek a vádaknak tehát semmi alapjuk nincsen, a minthogy teljesen alaptalanok azok is, a melyek a kormányzat irányát csak azért vádolják, hogy diskreditálhas-

nyújtá feléje a kezét. Az ifju ajkai remegtek, a szemei csillogó tűzben iz-zottak.

Vége a leány megszólalt, miután a fiu göresösen elkapta a kezét:

— Hát nincsen semmi mondani valója? — kérdezte a leány.

A fiu sápadt arca vérbe szökött. Kitértek a szemei és amint mély lélegzetet vett, a száját nyitva hagyta. Ijesztő volt.

Nem felelt.

A leány szeliden, bátoritón simult hozzá:

— Hát nincs semmi mondani valója? — ismételte.

A fiu megrázkódott, széles vállai közé kapta hirtelen a fejét és vad szenvedélyvel elkapva a leány derekát, ríkácsoló ártikulátlán hangon felordított:

— Mammau . . .

A nyitott vérdus ajkak, amelyek beszélni nem tudtak, szerelmet lángoltak.

Szegény kis Lina kisasszony! Ré-mült sikolylyal bontakozott ki a néma fiu karjaiból és eltűnt a házban.

Ezután nem látták egymást többé soha . . .

sák. A miniszterelnök azzal végzi beszédét, hogy a választás tisztaságát és szabadságát mindig védelmezni fogja, de a tisztviselőket nem engedi megvádoltatni pletykák alapján. (Helyeslés a jobboldalon.)

(A néppárti Don-Quijote.)

Elnök: A Ház ezek után áttérhet a napirendre.

Rakovszky István: Mielőtt a címről szóló vita tovább folytatódna, határozati javaslatot akar beterjeszteni a címhez. Ebbeli szándékát bejelentve, örömmel üdvözli Münnich Aurél előadót, aki még mindig nagyon kövér, szép gömbölyü . . .

— Bocsnát! Ez igazán nem tartozik a dologra! Tessék a tárgynál maradni.

Rakovszky lógott, fölágaskodik, dühbe gurul s ráút a padra:

— Nem tűröm — mondja — nem tűröm, hogy az elnök megakasszon.

Feilitsch mosolyogva hajol előre: — Pedig — mondja — tűrnie kell és tűrni is fogja, hogy mindig figyelmeztessen arra, hogy eltér a tárgytól. Ez házszabályadta jogom.

A jobboldalon helyeselnék s Papp Géza átkiabál Rakovszkynak:

— Mi mindent hiszünk? Maguk még azt sem, amit a házszabály követel? Különben mondja, mi összefüggés van az előadó egészsége és a határozati javaslat közt? (Derűtség.)

Rakovszky végre megmagyarázza, hogy az összefüggés ez: A cím — ugymond — kövéredett, mint az előadó, az indokolás azonban soványodott.

Apró kellemetlenkedések után benyújtotta határozati javaslatát, melyben azt kéri, hogy addig ne folytassák a cím tárgyalását, amíg a honvédelmi miniszter nem terjeszt be kimutatást arról, hogy 1903. március elsejétől, december 31-ig, hány hadköteles jelentkezett önként a sorozásra. A derék Rakovszky így akarja megállapítani az ujone létszámot.

Hát ez a vice sem sikerült és Rakovszky egy kissé lefőzve ment ki a teremből.

Utána Uray Imre szólalt föl s visszautasította a Magyar Szóban ellene intézett támadásokat.

Uray Imre után az elnök Kaas Ivor bárót hívta szólásra. Kaas azonban cserélt Okolicsányi Lászlóval, aki most hosszasan kezd beszélni a címről. A jobboldalon kivonulnak, a baloldalon hangosan ásitanak s az unalom hatalmas áramokban zudul be a terembe.

Kaas Ivor és Holló beszélt még, s ezzel a vitát holtanra halasztották.

Interpelláció.

Az ülés végén Lovászy Márton interpellált a póttartalékosok behívása és a Boszniába szolgáló magyar bakáknak hazabocsátása ügyében.

Nyíry miniszter előzetes válaszával az ülés véget ért.

KÖZIGAZGATÁS.

× **Tanácsülés.** A város tanácsa ma délelőtt 9 órától délig a városháza kistanácstermébe Kovács József polgármester elnöklete alatt a folyó ügyek elintézése végett rendkívüli tanácsulást tart.

× **A tanács és az iskolák segélyezése.** A város tanácsa tegnap délelőtt Kovács József polgármester elnöklete

alatt a városháza kistanácstermében ülést tartott. A tanács ülésben a tanács a folyó ügyeken kívül az iskolák segélyezésének régen vajudó ügyével is újból foglalkozott. Tudvalevő ugyanis, hogy az iskolák segélyezésére szánt összeg arányos szétosztása tárgyában a tanács a felekezeti iskolák kiküldötteivel tárgyalásokat tartott. E tárgyalások során az arányos segélyezést illetőleg megállapodásra is jutottak s e megállapodást jóváhagyással a tanács a miniszterhez felterjesztette. A miniszter a megállapodást elvben és általában elfogadta, de a részletekben még mindig kíván némi módosítást. Ezen apró módosítások képezték tegnap a többi tárgy mellett a tanácsnak megbeszélése tárgyát.

× **Kaszalók rendezése.** Mártonfalva község előjárósága arról értesítette Szűts Kálmán v. erdészt, hogy a községük határát, valamint a Guthot a tavasszal az eddigi rendezetlen birtok viszonyok miatt újból felfogják mérni. Felhívják tehát az erdészt, hogy hasson oda, hogy Debrecen város mint e részben érdekelt fél is tegye meg a munkálatokhoz rendelkezéseit. Török Gábor v. erdőmester az erdész jelentése alapján tehát előterjesztést tett a tanácshoz, hogy a munkálatokhoz kiküldött két mérnök és 2 segéd mérnök mellé a város a kerületi erdészt segédkezésül és képviselőtében küldje ki, ki nemcsak a határokat fogja megjelölni, de az egyes birtok részletek meghatározására is utba igazítást fog majd adni. A Mártonfalvi és guthi, nagyrészt erdő-ségek között fekvő kaszalók végleges birtok rendezésének kérdése immár nagyon fontossá vált. Nevezett helyeken ugyanis sok önkéntes birtok viszonyok fejlődtek, a mik aztán adás-vételek, bérbe adások és a köztehervitelésnél igen-igen sok visszás és terhes gondot okoznak a birtokosoknak. Minden esetre legfőbb ideje lesz tehát e rendezetlen viszonyoknak végleges rendezése a tavasszal. Felhívjuk reá az érdekelt gazdák figyelmét is.

EGYHAZ és ISKOLA.

Református estély. A hittanszaki önképző társulat a jövő hó közepén református estélyt rendez, a melynek végleges programja még nincs megállapítva de a szereplők — a kiknek már nevék is biztosíték az estély fényessé tételére — a következők lesznek. Dr. Balthazár Dezső h.-szoboszlói ref. lelkész szabad előadást tart. Fejér Margit urhölgy szaval. Az ifjuság köréből Németh Vince esküdt felügyelő és Dobra Jenő hittan-hallgató, majd Tóth Árpád a Dóczi intézet zenetanára fényes zongoraszámaival szerepel.

Egyházi statisztika. A debreceni kath. egyház tavalyi népmozgalmáról alábbi statisztikának számol be: Született 447 gyermek. Ebből fiu 220, leány 227. Elve született 428, halva 19. Meghaltak 308, még pedig finemü 167, nő 141. Tiszta házasság kötött 46, vegyes 39, így a házasságok összes száma 85. Áttértek a katolikus vallásra 29-en, kitérték az egyházból 12-en. Kath. elemi iskolákba járt 1060, a zárda 640, a róm. kath. fő-

gimnaziumba 382, összesen 2006 gyermek. Jótékony célokra a különböző perselyekben begyűlt 8546 korona 40 fillér.

A főispán beiktatása.

— jan. 7.

A főispáni beiktatási ünnepségek tárgyában a város tanácsa ismét értekezletet tartott Kovács József polgármester elnöklete alatt a városháza kis tanács termében.

Az értekezleten végleg elhatározták azt, hogy a beiktatás alkalmából a városunkba érkező nagyszámu vendégek (vidékiek és fővárosiak) tiszteletére a Kaszinóban rendezik az ismerkedési estélyt vasárnap este.

Kiss Áron ev. ref. püspök lakásán az ev. ref. lelkészi kar is tartott e tárgyban értekezletet, melyen a helybeli ev. ref. lelkészi kar elhatározta, hogy a főispáni beiktatási ünnepélyeken részt vesz.

Az ismerkedési estén tartandó társasvacsorához és a beiktatás napján rendezendő társas ebédhez jegyeket már nagyszámban vesznek.

Közöltük a tisztelgő-küldöttségek névsorát, kikhez a tegnapi napon Dr. Vargha Elemér polgármesteri titkárnál esatlakozásukat még az alábbiak jelentették be:

A posta és távirada hivatal, vezeti: Csath Zsigmond;

Debreceni katonai előkészítő intézet, vezeti: Lichtblau Albert;

Debreceni önkéntes tűzoltó testület; Autonom orthodox ízr. hitközség, vezeti: Stark Ignác;

A 12-ik számú felmérési felügyelőség, vezeti: Székely Ferenc;

Iparfelügyelőség, vezeti: Polgár Zsigmond;

Kereskedelmi Csarnok, vezeti: Kernhoffer József;

Kataszteri helyszinelési felügyelőség, vezeti: Dobozy Ede;

Róm. kath. egyházközségi bizottmány és iskolaszék vezeti: Dr. Wolafka Nándor;

Kir. állattenyésztési felügyelőség, vezeti: Bartha István;

Siketnéma iskola, vezeti: Gácsér József;

Szabadelvűpárt, vezeti: Szilágyi Imre;

Ügyvédi kamara, vezeti: Márk Endre;

Gönczy egyesület és orsz. tanítói árvaház;

Csokonai-kör, vezeti: Géressy Kálmán elnök;

Kir. pénzügyigazgatóság, adó és fővámhivatal, vezeti: Fauszt Elek.

H I R E K

* A Gör. katolikusok karácsonya.

Tegnap kezdődött gör. kath. polgártársaink karácsonya. A szeretet e nagy ünnepén az éjjeli és a délelőtti istentiszteleteken is színig megtelt a szappanosutcai kis imaház. Nemesak megtelt, de az udvar is szüknek bizonyult. Az utcán álldogáltak az ájtatoskodó hivek. Hát bizony ez tarthatatlan állapot. Ezen elodázhatatlanul segíteni kell. Háromezer magyar ajku katolikust nem lehet arra kárhóztatni, hogy mint valami baptisták szük magánlakásban ájtatoskodjanak. Nem teheti ezt főleg Debrecen szabad kir. városa, mely az egyházak iránt a multban mindenkor oly liberális és gavallér módon viselkedett. Ne feledjük, hogy az a háromezer gör. kath. vér a mi vérünköl, magyar. ennek a magyar hazának leghübb gyermeke! . . .

*

Istentisztelet után tegnap délben a gör. kath. plébánián ebéd volt. Ott voltak a nemes tanács tagjai közül Roncsik Lajos főszámvevő, Oláh Károly kulturtanácsos. Továbbá Dr. Wolafka Nándor püspök, Kerekes Géza egyházi főgondnok és még mások igen sokan. Az ebédén sikerült toasztokban ünnepelették a mi derék népszerű gör. kath. plébánosunkat.

* **Simonffy arcképe.** A város egy régebbi közgyűlése elhatározta, hogy volt érdemes polgármesterének *Simonffy Imre* kir. tanácsosnak életnagyságu arcképét a város közgyűlési terme részére megfesteti. Az arckép megfestésével *Rajzó Miklós* festőművészüket bizta meg a tanács, ki a képet el is készítette. Tegnap délután 3 órakor vette át a művésztől a képet *Vecsey Imre* v. főjegyző, *Körner Adolf* v. tanácsos, *Rásó István* főispáni titkár, dr. *Vargha Elemér* polgármesteri titkár és *Pálffy József* főreáliskolai rajztanár bizottsági tagokból álló bizottság útján *Kovács József* polgármester. A bizottság a képet igen élethűnek és kitünően sikerültnek találta, ami természetesen önként dicséri jeles művészüket, *Rajzó Miklóst*. A kép mindenesetre disze lesz a közgyűlési teremnek, de egyik élő jele is a közszolgálatban szerzett érdemek elismerésének.

* **Szabad iskola.** A szabad iskola szokott előadásait e hónapban a következő napokon fogja megtartani: 10. 17. 24. és 31-én. Legközelebb az orvosi tudományok köréből fognak előadást tartani és pedig, az Eötvös-utcai iskolában dr. *Tüdös Kálmán*, a főiskola egészségtanára, A Jókai utcai iskolában dr. *Legányi orvos* és a Bánk utcai iskolában, dr. *Losonczy Almos* orvos. Az ingyen előadásokat mindenki szabadon meghallgathatja.

* **Nánási kirándulás.** Mint említettük jogászaink e hónap 16-án Nánásra rándulnak egy Jogász estre. Az est nagyszabásu lesz, műsorát már közöltük is. Ifjainkat tárt karokkal várja a nánási uri közönség. Ingyen elszállásolásról a város gondoskodik. Erre vonatkozólag, ez uton is felhívja a rendezőség mindazokat, kik hajlandók a kedélyes mulatságon résztvenni, hogy e szándékukat mielőbb a főrendezőnél ifj. *Ozory István*-nál (Egyház-tér) jelentsék be.

* **A debreceni országos téli vásár.** A debreceni országos vásár január 11-én, azaz a jövő héten hét ón veszi kezdetét s a következő sorrendben tartatik meg. Január 11, 12, 13-án hétfőn, kedden, szerdán bőr, gyapju, méz, dió stb. továbbá toll, iparcikkek, gabona és terményvásár. Január 16, 17. szombat és vasárnap sertésvásár. Január 17, 18-án vasárnap és hétfőn lóvásár. Január 18, 19 én hétfőn és kedden baromvásár.

* **A nőegyletből.** A debreceni nőegylet f. hó 10-ikén délelőtt 11 órakor, a nőipariskola helyiségeiben választmányi ülést tart a következő tárgysorozattal: Mulatság rendezése, segélyügylek. Ezen választmányi ülésre kéri az elnökség a választmányi tagok minél nagyobb számban való megjelenését.

* **A főpapok vagyona.** Az egyik félhivatalos a következő cáfolatot adta ki:

Több napilap közölte egyes katolikus főpapoknak a kongrua-bizottság által megállapított jövedelmeit és szembeállítva azokat a javadalmak által bevallott jövedelemmel, azt a következtetést vonta le, mintha egyes főpapok jövedelmeik egy részét eltagadták volna.

Hogy milyen tévedésen alapulnak e közlemények, azt bizonyítja az, hogy éppen azokat a főpapi jövedelmeket, a melyekről az adatok közöltettek, a kongrua-bizottság nemcsak hogy nem állapította meg, de még csak nem is tárgyalta.

Különben a katolikus főpapi jövedelmek miniszteri nyilvántartás alatt állván, lehetősége is ki van zárva annak hogy a főpapok jövedelmeik elhallgatását megkísérelheték volna.

* **A csikágói tűz hatása.** Csikágóból táviratozzák, hogy körülbelül négyszáz nyilvános helyiséget bezártak addigra, míg a jelenleg az építésről szóló törvénynek megfelelőleg tartott vizsgálatokat befejezik.

* **A meggyilkolt országgyűlési képviselő.** A nagykirindai rendőrségen mikor kihallgatták *Eremit Pál* országgyűlési képviselő gyilkosait, *Sibrul Mladent* és *Györgyöt*, a gyilkosok cselekedetükért nem mentegődöztek.

— Ennek meg kellett történni! — mondta az idősebbik.

Azután rendre elbeszéltek, hogy miért kellett meggyilkolniok *Eremitet*. Édesapjuk 240.000 koronás gazdaságát magára iratta *Eremit*s, hogy az öreg

Sibrula hitelezői elől meneküljön, azután azonban birtokba is vette a gazdaságot s még arra is szerzett tanukat, hogy a birtok vételárát kifizette. Az öreg Sibrul elvesztette a pert s ezóta a fiai többször megfenyegették már a leszámolással tönkre tévőjüket. A gyilkos testvérpár roppant nyugodtan monda el mindezt. Hozzáte-
ték, hogy nem sajnálják a dolgot.

— Nyugodt a mi lelkiismeretünk!
Ez az igazság!

Igy beszéltek a rendőrkapitány előtt a gyilkosok. Az áldozat feleségét a csapás teljesen megtörte. Mikor a borzasztó hírt hozták, épen akkor jött hozzájuk vendégségbe Erenits testvére. A holíttestet ma felboncolták. A boncolás megállapította, hogy a test maga teljesen ép, ellenben a fej, az arc és a nyak teljesen össze van zúzva. Az öt lövés közül csak egy érte Erenitset és pedig az arcán, az állkapocs felett, de a golyó az állsonton megakadt. A golyó még mindig benne van a sebben. A vasbot ütéseit összehúzták a fej bal falcsontját, a halántékot, az arccsontot és a nyakszirtet.

A halált az ütések folytán bekövetkezett nagymérvű agyrongcsolás okozta. Az Erenits ellen uralkodó gyűlöletre jellemző, amit a szerb parasztság a bűnhődéséről beszél. Azt mondják, hogy a gyilkosság napján a járásbíró előtt egy harminceforintos pörben hamis esküt tett. Ellenfele, egy szegény özvegy, erre kifakadt:

— Olyan legyen az életed, amilyen igazán esküdtél!

Arról s tudnak a parasztok, hogy Erenits annyira félt a Sibrul-fiu boszujától, hogy páncélinget viselt és mindig törös bottal járt. Páncélinget nem találta rajta, törös bot valóban volt nála de nem tudott vele védekezni, mert Mladen vasbotjával kiverte a kezéből. Erenits zsebében 4000 korona készpénzt találtak.

* **Elhunyt urnó.** Hajdúvármegye néhai főispánjának a leánya, Miskolczi Ottilia, férjzett Fényes Móréné Berettyó-Ujfalu elhunyt. A 62 éves urnót a Miskolczi és Fényes családokkal rokon uri családok gyászolják.

* **Magyar vértanúk boldoggá avatása.** Rómából sürgönyzik, hogy a pápa tegnap délben hirdette ki a konsistoriális teremben a Kőrösi Márk, Pongrácz István és Grodecz Menyhért magyar vértanukat boldoggá avató dekrétumot egyidejűleg d'Arc Johanna boldoggá avatásával. Az ünnepélyes aktuson jelen voltak Ferrata és Mathien bitorosok, Kohl Medárd püspök, Steinhuber bitoros-diakonus, Szécsen gróf osztrák-magyar és Nisard francia szentszéki nagykövet és számos meghívott vendég. A pápa a bréve felolvasása után beszédet mondott, melyben azon reménységének adott kifejezést, hogy Franciaország meg fog emlékezni arról, hogy történelmi diadalai és civilizatórius szerepe hitéből erednek. Majd d'Arc Johannáról az orléansi érsek és a magyar vértanukról az esztergomi püspökség nevében Kohl Medárd tartott szónoklatot, mely a hallgatóságot elragadta. Beszédében kiemelte, hogy a magyarok mindhalálig védeni készek a szentszék előjogait.

* **Négy uralkodó Abbáziában.** A tavasszal négy uralkodó lesz Abbázia vendége. A svéd király érkezik a legkorábban, utána közvetlenül a román király jön a Villa Angiolinába. Később úgy Május folyamán készül az abbaziai üdülőhelyre a szász király Jozéfa hercegnő kíséretében. A luxenburgi herceg, a negyedik

fejedelmi vendég — mint mindig — az idén is a Villa Amaliában fog lakni.

* **Halálozások.** Tegnap a következő elhaltakat jelentették be az anyakönyvi hivatalnál: Oláh Ferenc ev. re. 1 hónapos. Takács József ev. ref. 46 éves. Nagy Erzsébet ev. ref. 18 éves. Benke Mária ev. ref. 21 hónapos. Pelbárt Erzsébet ev. ref. 19 hónapos.

* **A rák gyógyítása.** Orvosi körökben mostanában a rákbetegség egy új gyógy-módjával foglalkoznak, amely sokatígérőnek látszik ugyan, de pozitív eredményeket eddig még vajmi keveset értek el. A fény-gyógyítás egy módja ez. A Röntgen-fénysugárnak. Hivatott orvosok olyan elváltozást tapasztaltak a képződményen, amelyek arra engednek következtetni, hogy a gyógyulás folyamatát segítik elő. Legújabbban pedig a rádium-sugárral tesznek kísérletet. Mindezek a kísérletek azonban még annyira a kezdet stádiumában vannak, hogy maguk az orvosok óvják a szenvedőket, hogy ne bizakodjanak túlságosan az eredményben, mert lehet, hogy a kísérletek még évekig el fognak tartani.

* **Szegedi Ellenzék.** Ilyen címmel Szegeden új hetilap indult, melynek első száma élénk, változatos. A lap minden hétfőn jelenik meg, a mikor Szegeden egyáltalán nem jelenik meg sem helyi sem fővárosi lap. A lap felelős szerkesztője Róna Lajos, társszerkesztője és tulajdonosa Székely Jenő, Székely Imréné, a Debrecen felelős szerkesztőjének fivére.

* **Mennyi igaz belőle?** Mostanában egyes ujságok roppant kiszinezik a híreiket s minden nap huszonötöszer is lefőzik vitéz Hány Jánost. Az ily hiradásnak rendszeren alig egy szem valóság magja. Erről jut eszünkbe egy józsu Deák-adoma.

Egy pesti ujság 1870-ben a következő tré-
fás történetkét közölte:

Deák Ferenc a tavaszi napok beálta óta ismét rendes vendége a városligetnek.

Legújabbban azonban az állatkertet látogatja s különösen egy új vendég, a bozontos medve nyerte meg hajlamát.

Deák Ferenc fölzelemlézve szokta fölkeresni s medveketrecet: esernyője végére szur egy egy darabot, s úgy nyújtja be pártfogoltjának.

A minap ismét egy nagy darab zsemlyét tűzött az esernyő végére, hanem a medve ezáltal nagyon udvariatlanul viselte magát, mert nemcsak a zsemlyét, de az egész esernyőt is bekapta a ketrecbe, s darabokra szakgató.

Az „őreg ur” józsu nevetve mondá:

— Ej, ej, hát a medvevilág is tud hálátlan lenni!

És esernyő nélkül távozott.

Eddig a történet. Deák Ferenc, mikor baráti körben fölolvasták előtte, ezt mondta rá:

— A dolog igaz. Magam láttam. Csak az a kis különbség van benne, hogy nem annyira velem történt, mint egy öreg asszonysággal. — Aztán nem is medve volt a ketrecben, hanem majom. Aztán nem is az esernyőt kapta el, hanem az asszonyság kalapját. Az asszonyság nagyon sajnálta a kalapot, de hogy valamit szolt volna, azt nem hallottam. . . Egyéb részleteiben az egész történet való végezte alig észrevehető mosolygással.

* **Talált ékszerek.** Az utcán egy értékes brilliant fülbevalót s már régebben egy szinte értékes meittüt találtak. Tulajdonosa jelentkezhetik s átveheti az első kerületi kapitányságnál.

* **Veszedelemes adós.** Majd életével fizette meg egy Goldstein nevű kocsmáros azt a merészségét, hogy kihitelezett pénzt visszaakarta kérni. Mint Tiszacsegeről halljuk ugyanis, Balog András

földmives betért a kocsmába egy kupicára. A kocsmáros kinek Balog már régóta tartozott, követelte pénzt. Ebből rövidesen veszekedés támadt. Eközben Balog pisztolyt rántott s a rémült kocsmáros mellének szegezte. A kiabálásra előszaladt emberek szerencsére idejekorán ártalmatlanná tették a veszedelmes embert s átadták a csendőröknek.

* **Hűtlen cseléd.** Furcsa módját eszelte ki a bosszunak Kovács Mária cseléd. Ugylátszik nem igen szerette gazdáját, hát bosszura esküdt. Csupán két napig maradt helyén, a harmadikon megszökött, magával vivén egy kosár burgonyát. A lopás azonban nem sikerült, a mennyiben egyik rendőr eszipte s felkísérte a hűtlen cselédet a rendőrségre.

* **Rövid hírek.** *Leleplezett pénzhamisítók.* Az ó-pazuai csendőrség lopás miatt letartóztatta Teodorov Sándor ottani lakost. A megtartott házkutatás meg-
lepe eredményre vezetett. A lakásban a csendőrség egy pénzhamisító gépet talált melylyel öt koronásokat lehetett gyártani. Teodorevet letartóztatták. — *Feltört takarékpénztár.* Szolyván a napokban ismeretlen tettesek feltörték az ottani takarékpénztárt és 8000 koronát elloptak. A nyomozás eddig semmi eredményre nem vezetett. — *Hölgyek sétatálcával.* Amerikában már évek óta divat a sétatálcá hordás. Európában csak most kezd felkapni, ha szép tavasz lesz, valószínű, hogy nálunk is divatba jön a hölgyeknél a pálcashordás. — *A lovárnő balesete.* Hamburgban nagy szerencsétlenség történt az ottani Henry-cirkuszban. A cirkusz vonzó ereje Henriette kisasszony oly szerencsétlenül esett le a lóról, hogy az rálépett az arcára és súlyosan megsebesítette. A lovárnőt eszméletlenül vitték ki a cirkuszból.

* **Ne tessék kölcsönt felvenni** addig, míg tájékozást nem szerez a 26 pénzintézetrel összeköttetésben lévő bankirodában, mert 1. százalék kamat, többlettel már 6 hét alatt, megtakaríthatja felveendő kölcsönének negyed részét, 12 év alatt felét és 25 év alatt az egész kölcsönt. Törlesztéses kölcsönök, kisebb bérházakra és kaszáló földekre is adhatnak, míg az ezen célra szánt alap ki nem merül. — Egyelőre csakis, a telek-
könyvi szám szükségeltetik. Bővebb magyarázatokat bárkinek, — válaszbélyegű levelekre is, azonnal és szívesen ad, Rác Béla bankirodája, Debrecen Csapó utca 12, szám alatt.

Ma este az Arany Bika kávéházban Magyar Testvérek zenekara játszik.

MULATSÁG.

A juristabál 100-as bizottsága. A jurista bál 100-as bizottsága tegnap este 6 órakor tartotta meg a Bika földszinti kis éttermében Vecsey Imre v. főjegyző. a rendező bizottság elnökének elnöklése alatt a bál előtti utolsó és népes ülését. Az ülésen Vecsey Imre elnök bejelentette hogy a bála immár minden előkészület megtéte, úgy hogy a mai ülésen már csak az utolsó intézkedéseket kell megbeszélni. Előadja tehát a bálanyák, s vendégek fogadásának aprólékos és részletes módozatait, végül megállapították még a négyest rendezők névsorát s ez-

zel a bálbizottsági ülés véget is ért. A jurista bál e hónap 9-én holnap este lesz a Bika szálló disztermében a közönség előrelátható nagy érdeklődése és részvétele mellett.

A polgári kör mulatsága. A debreceni polgári kör saját könyvtára javára január hónap 23-án este a Bika szálló disztermében rendezi ez évi zártkörű táncmulatságát. A mulatság este 8 órakor kezdődik Rác Károly muzsikája mellett. Felülfizetéseket köszönettel elfogadnak és hirtapilag nyugtázzák.

A mulatságot az alábbiak rendezik: Vecsey Imre, a kör elnöke. Csóka Sámuel, r. b. elnök. Czeglédy Gyula, a kör alelnöke. Szabó Kálmán, r. b. alelnök. Szathmáry Mihály, r. b. alelnök. Buday Gyula, a kör ügyvédje. Dávid Mihály, pénztárnok. Kerékgyártó József, főjegyző. Raics Gyula, főrendező. Komlóssy Mihály, r. b. ellenőr. Mórincz Ferenc, r. b. ellenőr, Horkay Lajos, a kör gazdája. Imre János, könyvtárnok. — Abrahám László, Agárdi Lajos, Balla Mihály, B. Balogh István, Bán István, Bészler Károly, Biczó Gyula, Blaskovits Mihály, Boros Fecene, Czeglédy József, Csáky Béla, Csáky Gergely, Csáky János, Dávid Sándor, Erdőny László, Ferge István, Ferge János, Gaszner Károly, Gyarmaty István, Hajdu Zsigmond, Hajdu Gyula, Haranghy György, Harsányi Lajos, Hauer Bertalan, Horváth István, Horváth János, ifj. Horváth Tamás, Hódy Béla, Jánossy Zoltán, Káposztás Imre, Király Gyula, Kiss György, Kiss Kálmán, Komlóssy Arthur, Körner Adolf, Mórincz Ferenc, L. Nagy Bálint, Nagy Imre, ifj. Nagy József, Nagy Jakab, Nagy Lajos, Nagy Lajos, Nagy László, Németh András, Némethy János, Pásztor Gyula, Pásztor István, Polgári Bálint, Polgári József, Pósalaky Mihály, Roncsik Lajos, Rác Mihály, Serly Ede, Szentessy János, Szekeres András, Szabó Bertalan, Szabó Kálmán tanácsnok, Szondy Lajos, Tassy Károly, dr. Tóby Elek, dr. Tóth Emil, id. Tóth Imre, ifj. Tóth Imre, Trásy Géza, Udvarhelyi Géza, Ungváry Dániel, Uszó István, dr. Vargha Elemér, Varga Béla, Varga Károly rendező-bizottsági tagok.

A függetlenségi kör bálja. A helybeli függetlenségi kör tegnap este tartotta meg szokásos évi bálját a Bika szálló disztermében. A szó legszorosabb értelmében zsufozásig megtelt terem látva, valóban elmondhatjuk e bálról, hogy talán ez az ország legnépesebb bálja. A város előkelősége is nagy számmal volt képviselve. Ott láttuk a polgármestert, a főjegyzőt s még számos tagját az előkelőségek. Thaly Kálmán, Bakonyi Samu képviselők távirati uton keresték fel a jól sikerült függetlenségi bált.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Jan. 8. péntek: A bajusz, énekes vigátok. C.

Jan. 9. szombat: A kaméliás hölgy, színmű. A.

Jan. 10. vasárnap: délután A betyár kendője népszínmű; este Tavas, daljáték.

— (Náni.) Tegnap este kitűnő előadás volt. Népszínművet játszottak, még pedig nagyon jól. Ez már magában a legnagyobb dicséret; mert újabb igazi

ritkaság számba megy a teljes élvezhető népszínmű előadás, nem csak nálunk, de az egész országban. — A Náni tegnapi előadásán különös dicséretet érdemeltek ki Faragó, Krémer, Mezei, Csige Ilonka s a többi közreműködők is kivétel nélkül R. Réthy Laura Nánija felette áll a bírálóknak, magasztalásra sem szorul: a legnemesebb, tiszta népies művészet ragyog az ő Nánija énekében, játékában egyaránt.

— (Műsorváltozás.) A vasárnap este hirdetett Aranyvirág bemutató előadása közbejött megbetegedés miatt elmarad. Helyette a Tavas daljáték kerül színre, Margit szerepében R. Réthy Laurával. Ennek következtében vasárnap délután A betyár kendőjében Buzi Zsófit ismét Felhő Rózsi játsza. Szombaton a Flirt nagysám helyett Dumas színművét, a Kaméliás hölgy-et adják, a címszerepben Hahnel Arankával.

— (A tizenötödik vasárnap.) A színház igazgatója eddig az évad összes vasárnapjain bemutató előadásokat tartott. Tizennégy vasárnap 14 új darabot mutattak be. A tizenötödik vasárnapra, január 10-re, szintén újdonság volt műsor. De ezáltal nem láthat a közönség új darabot: betegség folytán az Aranyvirág helyett a Tavas kerül színre, az évadban 8adszor. Bemutató előadása november 15-én volt.

TÁVIRATOK.

A dunaszerdahelyi választás.

Dunaszerdahely, jan. 7. A képviselőválasztás ma rendben megkezdődött. Délig Katona szabadelvűpártira esett 127, Rajesányi néppártira pedig 22 szavazat.

Dunaszerdahely, jan. 7. Este 6 óráig Katona 1093, Rajesányi 866 szavazatot kapott. A választás valószínűleg éjfélutánig eltart.

Egy művészno balesete.

Budapest, jan. 7. Lenkei Hedvig, a Nemzeti színház művésznoje, Bosnyák Zoltán író, miniszteri osztálytanácsos felesége gépkocsin kirándulást tett és belefordult az árokba. Több helyen megsebesült, de sérülései nem súlyosak.

Szerencsétlenség a tengeren.

Sidney, jan. 7. Wallaro angoi cirkáló hajó földelzetén robbanás történt, minek következtében a hajón hatvanhárom ember meghalt.

Csetei Herceg Péter bárósága.

Bécs, január 7. Illetékes helyről nyert értesülés szerint ő felsége a király Csetei Herceg Pétert a báróságra emelte, s erről a kivatalos lap már egyik legközelebbi részében hirt hoz.

Az orosz—japán bonyodalom.

London, jan. 7. A Standard tokiói levelezője jelenti: Feltehető, hogy Oroszországnak Japánhoz intézett jegyzéke e hó 5-én a tokiói orosz követséghez érkezett, de ezideig még nem jutatták a japán kormányhoz.

A Pekingből érkezett hírek mind megegyeznek abban, hogy Kína határozott magatartást kezd tanúsítani Oroszországgal szemben. Az orosz hadihajók, a melyek még rövid idő előtt a koreai vizeken horgonyoztak, teljes gőzzel térnek vissza, Port-Arthurba. Itt nyoma sincs az izgatottságnak, bár egyes jelek

arra mutatnak, hogy a közel jövőben messzeható események várhatók.

A tőzsdei árfolyamok folytonosan esnek.

New-York, jan. 7. A Detroit nevű amerikai hadihajó parancsnoka Puerto-Plataból azt táviratozta a tengerészetiügyi miniszteriumnak, hogy ő és a Pallas nevű angol hadihajó parancsnoka a puerto-platai hadihajóparancsnoknak közös jegyzéket adtak át, melyben őt az ezentul előforduló rendezavarásokért felelőssé teszik a zavargások esetére megfelelő gyors eljárással fenyegetnek.

Oroszországi utam.

Egy nemzetközi gyűlés élményei.

Irta: Serli Sándor dr.

(Folytatás.)

IV.

A nemesek az ugynevezett lovagok házában, a többiek pedig együttesen a rendek házában tanácskoztak.

A lovagok házában nagy ülés termet az összes finnemesség cimere borítja és disziti.

A finnek önkormányzata csaknem teljes volt.

Külön pénzüik van. A finn márka, mely körülbelül egy frank. Önálló vámterülettel s vámhatárral bírnak s külön önálló katonaságuk volt egész a legújabb időkig általános védkötelezettség nélkül.

Most azonban újabb a nagy humanistának kikiáltott II. Miklós cár törvényes alkotmányuk dacára, — melynek megtartására ő is fogadalmat tett, — lépésről lépésre fosztja meg a finneket ősi jogaiktól s szabadságuktól.

Persze a kis finn nemzet tehetetlen a hatalmas zsarnokkal szemben.

A világosságot elnyomja a délről előnyomuló orosz sötétség. A finn fiuk nem szolgálnak több hazai ezredekben, hanem elhurcolják őket messze idegen tájakra.

A külön vámhatárt egész a legutóbbi időkig kímélte az orosz militarizmus és imperializmus, de nem jogérzetből avagy méltányosságból, hanem azért, mert a rendkívül fejlett finn iparral bizonyos szakmában az orosz nem volt képes versenyezni s így érdekében állott elene behoztali vámokkal védekezni.

Ennek a különállásnak és szabad fejlődésnek aztán az eredménye az volt a múltban, hogy Finnország az általános műveltség és jólét oly magas fokára emelkedett, a melyre az orosz csak századok múlva, — sőt talán soha sem emelkedik.

Nem pedig főként azért, mert ezt az orosz abszolutizmus s a nép természetes indolenciája és tunyasága csaknem lehetetlenné teszi.

A kedves szép Finnország fővárosa ma Helsingfors (finnül Helsinki) mintegy 100.000 lakossal.

A régi székváros Abo volt, mert Helsingfors tulajdonképen az újabb kor szülötte. A város a keleti tenger s illetve a fiunöböl sziklás partján s szigetei között fekszik rendkívül szép környezetben.

Amint a vasuti kocsiból kiszállunk, havasi, éles, tiszta levegő csapja meg arcunkat.

A fák színe zöldebb mint másutt, a levegő ég kékebb, (Folyt. köv.)

Donogán**Somossy**

Kunz József és Társa utódai

Debreczen,

Kistemplombazár.

Ujjonnan átalakított divatáruház.

Menyasszonyi kelengye.

Vászon, asztalnemű, kész fehérneműek.

Téli

alsó ruházat óriási raktára.

A Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank

uj betétekért a mai naptól fogva $3\frac{3}{4}\%$
hosszabb benthagyás esetén 4%
a régi betétekért pedig folyó évi
február 1-ső napjától kezdve 4%
kamatot fizet
az igazgatóság.

VITARIUS BÉLA

ORVOS-SEBÉSZETI MŰKÖTSZERÉSZ

DEBRECZENBEN.

Bátorkodom a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy Debreczenben, Bádogos-utca 1. sz. (Tisza-palota) alatt, egy a mai kornak megfelelő orvossebészeti műkötszerész-üzletet és műhelyt rendeztem be, a hol is minden e szakmába vágó dolgot, úgymint: mű-láb, mű-kéz, orthopádiai készülékek, sérvkötők, haskötők, szusz-pentoriumokat stb. stb. a leggyorsabban, a legjobb minőségben, a legolcsóbban készítek.

Bátor vagyok még megjegyezni, hogy 5 évig a külföld első specialistáinál dolgoztam, a mi által a legkomplikáltabb munkák elkészítésére is képes vagyok.

Raktárt tartok mindenféle betegápolási cikkekben és gummi-különlegességekben.

Külön tisztító-, mosó- és javító-műhely, a hol keztyük gyorsan a legszebben lesznek tisztítva és mosva, tisztítás párja 10kr. mosás 6 kr.

Mindenféle gummi javítást elvállalok, továbbá sapka-bélelést, nadrágtartó elkészítést stb. stb.

Kérem a n. é. közönség szives pártfogását tisztelettel:

Vitarius Béla,

orvossebészeti műkötszerész.

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó“-hoz
DEBRECZENBEN, FŐTÉR 31-İK SZÁM.

Ajánlja a következő közkeveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème arcszépítő s bőrpoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, tehát nappal is használható s az arcnak üdeséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható arcvörösség, májfolt, sömör, szeplő s egyéb tisztátalanságnál. 1 tégely harmat crème ára 1 korona. A krémhez használ-

Harmat-arcpor, mely az arcnak landó poudert, a Harmat-arcpor, üde, ifju színt kölcsönöz, háromféle színben kapható u. m.: fehér, rózsás s crème színben. Kitünő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. Jól tapad és igen jól fed. **Próbadoboz** ára 50 fill. **Nagyobb doboz** 1 és 2 kor.

A Molitergin a legkiválóbb arc s különösen kézbőr-ápoló folyadék, mely a bőrnek selyemszerű lágyaságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arc s kézbőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsiroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtöni! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy arcbőrt a legrövidebb idő alatt üdévé, finommá tesz. Megbarnult kezeket, eldurvult kézbőrt fehérré, puhává változtat. **Egy üveg Molitergin** ára 1 korona.

Szomorodni borból kiváló gonddal készült gyógyborok, melyek gyűgyérték tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.

Mihalovits J. gyógyszerész a „Kigyó“-hoz Debreczen

Növényi-hajszesz. Dr. Borsos féle Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megörését s megóvja a fejbőr betegségektől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsiroz. Nem piszkítja a fehérneműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést. 1 üveg hajszesz ára 1 vagy 2 korona.

Növényi hajkenőcs. Dr. Borsos-féle Azok részére, akik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyan olyan kiváló hatásu hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is, teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

Egy tégely hajkenőcs. ára 1 korona **Iztelen csukamájolaj** A Mihalovits-féle

teljesen iztelen s szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s e végből a gyermekek azt szivesen szedik. A Mihalovits-féle

China-bor.
China vas-bor.
Condurangó-bor.
Pepsin-bor.

Egy üveg ára
1 korona 60 fillér.

tán okulhat, aki akar. Az 1903. év bevándorlásáról szóló statisztikai kimutatást most tette közzé az Egyesült-Államok bevándorlási hatósága s ennek adatai szerint az 1903. június 30-ig végződött évben nyolcszázötvenhét ezer ember szállott partra Amerikában, százkilencven ezer emberrel több, mint a múlt esztendőben és hetvenezzerrel több, mint 1882-ben amely évben a most letolyt esztendő kivül a legnagyobb volt a bevándorlás.

A mi a bevándorlók nemzetiségét illeti, első helyen állanak az olaszok, a kik kétszázharmincezer nyolc számban jöttek az új világra. És itten a saját statisztikája cáfolja meg a bevándorlási hatóságot, a mennyiben a nagy tömeg nyomoráról hirhedt Dél-Olaszországból kétszázötven vették kezükbe a vándorbotot, míg a gazdaságilag virágzó Észak-Itália csak harmincezerrel járult hozzá a kivándorláshoz. Ezt az elsőbbséget egyéb ként Olaszországtól nem irigyeljük és bizony szomorú elégtételt nyújt számunkra az a tény, hogy utána Ausztria-Magyarország küldötte a legtöbb kivándorlót Amerika felé és pedig kétszázhatvanezer. 1861-ben, a mikor először kezdtek az osztrák és magyar bevándorlókat külön számon tartani, még csak tizenhárom volt a bevándoroltak száma s ez a csekély szám 1874-ben, a nagy gazdasági válságot követő esztendőben felszökött nyolcezer nyolcszázötvenre s ez a szám azóta állandóan szaporodik, a kilencvenes évek közepéig, az akkori néhány jó esztendőnek kivételével, a mikor is némi apadás állott be. 1892-ben az osztrák-magyar bevándorlás hetvenhét ezer nyolc számban volt s ez a roppant szám is megkétszereződött tíz esztendő alatt, úgy hogy az 1902. évi bevándorlás százhetvenkétezerre rugott, az idén pedig meghaladtuk a kétszázhatvanezert.

Érdekes ennek a kétszázhatvanezer embernek összeállítása nemzetiségek szerint:

Volt pedig:	
Magyar	27,113
Cseh és morva	9,577
Bolgár és szerb	4,227
Horvát és szlovén	32,893
Dalmata és bosnyák	1,723

Farsang.

Írta: Hajdu Gyula.

Eljött annyi éven át mindig, megjött most is. Megjött és elhozta magával a vidámságot, a derült jókedvet, megjött és nyomában felhangzik a talpalásával, fülbemászó zene, az életöröm kitörő szava. Megtelnek termeink, melyeknek falai azülmot zárnak be, mely véd a külvilág merev etikettje ellen, hisz itten férfi- és nő átölelve egymást, deli táncot lejtve élvezik annak szabadságát.

Mindenütt öröm, mindenütt jókedv. A szerelem csattogó szava parancsolólag mondhatja ki ekkor az örök esküt az új élet küszöbén álló párokkal, az ábrándozva remélő ifju szívet megindítóan pengeti hangszerét az imádott ablaka alatt, mintha csak felengedett volna a szívnek máskor fagyos jege mintha szabadabb lenne ekkor az ajk szava, mintha közlékenyebb lenne az élet forgatagjai által megértené ekkor a lélek a rokon léleknek behizelegve esdő szavát — ki gondolna ilyenkor másra, menjünk, élvezzünk, szórakozzunk, mulassunk.

S mégis, midőn egy bálterembe belépek, midőn szemlélem a mellettem elsuhanó, csevegő párokat, midőn az idegeket csiklandozó zene, a mindent be-

Német	23,597
Zsidó	18,759
Olasz	2,170
Lengyel	37,499
Oláh	4,172
Ruthén	9,819
Tóth	34,412
Egyéb nemzetiségek	50
Osszesen:	206,011

Minket főképen a huszonhét ezer faj magyar érdekel és mindjárt itt előljáróban nagy sajnálattal kell följegyeznünk, hogy Amerikába jött véreink közül, az iskolai koron aluli gyermekeket nem is számítva, kétezeröttszázhatvanezer ember vagyis 9,45 százaléka sem írni, sem olvasni nem tudott. Csekély vigaszunkra szolgál az, hogy a bevándorolt horvátok közül harminchárom százalék, a déli olaszok közül pedig negyvenöt százalék volt az írni-olvasni nem tudó. Bevándorolt magyarjaink közül 2062 volt mesterember, 3807 földművelő, 13,162 napszámos, a többi nyolcezer részben meghatározott foglalkozás nélküli férfi, nagyobbik részben pedig asszony és gyermek. Hogy az eddig 1861. óta Amerikába vándorolt faj magyarok összes száma mekkora, azt a kormány-statisztikából sajnálatunkra meg nem állapíthattuk. A magyar-osztrák monarchiából 1861 óta Amerikába vándoroltak összes száma meghaladja a más fél milliót.

ORSZAGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónk expressz és telefon jelentése. —

Budapest, jan. 8.

Odakünn hideg van s a hirdető oszlopokon százával keresnek kenyeret a munkaközvetítő intézet plakátjainak hirdetői. A kormány még mindig összetett kezekkel kénytelen nézni annak a nyolc embernek a frivol játékát, a kik megakasztanak minden gazdasági munkát a jog és törvény örve alatt. A folyosókon már alig-alig tudják leszoritani a hara-

got és undorodást. De ök nyolcan obstrukciónak tovább... tovább...

Ma újból a javaslat címe közé öntik szószátyárságuk minden nedűjét. Az elnök, Perczel Dezső megnyitja az ülést és jelenti, hogy ezuttal semmi jelenteni valója nincsen. Az obstrukciós tábor összenéz. Ebben bizony nem lehet belekapaszkodni. Rá kell térni a napirendre.

Lovászy Márton ugrik be elsőnek s valami módosítást nyújt be a címhez. Természetesen senki sem kíváncsi a módosításra, még kevésbé arra a hosszadalmas indokolásra, melyet a derék Lovászy hozzáfűz.

Várady Károly a következő címszónok, a kit természetesen senki sem hallgat meg ma sem. Ez már végzetes szegény Várady Károlynak. Ebben a végzetben osztozik vele

Molnár Jenő is, a ki most fölemelkedik helyéről s szentül megígéri, hogy csak egy pár percre veszi igénybe a t. Ház figyelmét. Hát ezt az ígéretet szívesen fogadják s szívek tele vannak elismeréssel, a mikor Molnár Jenő meg is tartja a szavát. Alig néhány szót szól Molnár s hamarosan helyet ad

Csávolszky-nak, a ki ilyen módon már egy negyed tizenkettőkor szóhoz jut és beszél. Beszél, beszél, miközben az ülésterem egyre üresebb lesz s már csak a cifra szobrok, a páncélos vités és egyéb figurák hallgatják nagy fejszóvalva. A padok üresek s az előadó, Münnich Aurél is bánatos elfogódással hallgatja Csávolszky recsegő hangját.

Utóljára is Csávolszky kifogy a szóból. Az ülésterem hirtelen megtelik, a csengők végigsivitanak a folyosón. Hamar, hamar, a honvédelmi miniszter beszél.

Nyiri Sándor honvédelmi miniszter csakugyan szóba állt Szederkényi Nándorral. Az obstrukció vezére tudniillik azt javasolta, hogy a javaslat címében a hadsereg szó elé tegyék ezt: magyar hadsereg. A honvédelmi miniszter most ez ellen szól s bebizonyítja, hogy a szolgálatra önként jelentkezett regutak beszámíttatnak az ujonclétszámba. Egyéb-ként kész arra, hogy az önkéntesen beállott ujoncok számáról kimutatást ké-

töltő különös illat szinte elkábitanak, nem az öröm, nem a vidámság az az érzés, mely bennem támad, nem, ekkor a szomorúság bilincsel le, a levertség kerit hatalmába.

Szinte csüggedve, a jövő szebb képének csak halvány reménye által enyhülve látom, hogy itt, hol pedig annyi merevség olvad fel, hol az idealizmusnak oly szép, tán nem is hamis virágai hajtanak, hol bizonyos jóleső melegség, izzó hevület hatja át a szíveket, itt, hol annyi kínos ellentét simul el a tánc pergő ölelésében, hol oly nagy távolságok rövidülnek meg egészen a kezek érintkezéséig, itt dülnek az osztálygóg, a vallási ellentétek orgái, itt üli legfényesebb uralmát a születési és pénz-arisztokrácia, itt érvényesülnek leginkább a társadalmi élet silánysága által vont különbségek.

Eddig s ne tovább! szól az öntelt közönség s az alkalmazkodó rendezőség parancsszava, mert e határon túl már a misera plebs következik, melynek hőlgyei lehetnek igen kellemesek, igen szépek, lehetnek nem kevésbé műveltek, nem kevésbé tanultak, de ha nem tartoznak a kék vér által jellemzett legfelsőbb ezrekhez, vagy ha eredetüket valahonnét attól a bizonyos előzsiái ősköztől

származtatják, vagy ha munkával, szellemi vagy kézi erővel szerzik kenyerüket oh ezektől ments meg Uram minket!

Mi ennek az oka? Miért nyert ezen elzárkózottság, ezen ridegség épen itt, a közvetlenség e helyén tért. Azt hiszem helyes uton járok, ha egy szóval telelek: épen ez a közvetlenség. Mert ha ily közelségbe hozza a tánc a férfit és nőt, ha oly fesztelen itt az érintkezés, nagyon meg kell válogatni a nőnek, kit érdemesít erre, nagyon vigyázniai kell a férfinak, hogy férfiúi méltóságán, természetes emberi büszkeségén csorba ne essék. Eddig helyes, ehhez senkinek szava nem lehet.

De azt hiszem azt az érdemet nem az ősök, nem az eredet, nem a hitvallás, de még nem is a vagyon dominiuma határozza meg, azt a büszkeséget nem sérti, vagy legalább nem szabad, hogy sértse sem a keleti ősapá, sem az osztály, sem a vagyontalanság, — csak egyféle arisztokraciának van helye, ezt pedig a jellem, a műveltség, a nevelés minősítik.

Ámde mégis megesik, hogy valamely rendező könyörületéből, önfeléd meg gondolatlanlanságból kifolyólag belép valaki, aki nem tartozik a megkívánt kuszthoz, mire a köteles bókók adójául

szítve, azt a Ház elé terjessze. Konstatálja, hogy ilyen ujone eddig 5710 van a hadseregben. Ily módon megmagyarázva Szederkényi tévedéseit, annak a reményének ad kifejezést, hogy Szederkényi vissza vonja indítványát. A miniszter ezután Kaas Ivor báró felé fordult s kimutatta, hogy a bárónak nagyon konfuzus fölfogása van — az ex-lex állapotról. Végre pedig elmondta, hogy milyen undort ébresztett az országban az obstrukció, hogy milyen óriási ásitással változtatta a parlamentet, ahol pedig nem ásitani, hanem komolyan dolgozni kellene. (Elénk helyeslés a jobb és szélsőbal oldalon).

Münnich Aurél előadó: Azért szólal föl, hogy a címnél elhangzott nagyszámu tévedést helyreigazítsa s feleljen azoknak, akik Szederkényi érveit fölmelegítve előadták. Mindenek előtt — úgy mond — megköszöni Rakovszky szives érdeklődését, melyet tegnap egészsége iránt tansított. (zaj és derűtség).

Zhoray Miklós: Nem tartozik a tárgyhoz.

Münnich Aurél: Nem. Inkább az obstrukcióról beszélek tehát s kijelentem, hogy amennyiben az obstrukció tovább folyne, a kormány kénytelen lesz a hadvezetőség útján újabb rendkívüli intézkedéseket tenni. (Mozgás.) Az előadó ezután Rakovszky javaslatának elvetését kérte.

Elnök: Következnek a zárszavak az indítványokhoz. Szederkényi Nándor, Okolicsányi és Kaas Ivor szólnak indítványaikhoz. Rakovszky István távol van.

Kaas, Udvarý és Holló beszéde után a cím és ellen indítványok feletti szavazásban a többség az eredeti szöveget elfogadta.

Utána **Polonyi** kifejtette, hogy a **Holló** féle elfogadott határozati javaslat nem involválta magában azt, hogy a vezényleti nyelv megállapítása felség jog.

Tisza azonnal reflektált **Polonyi** beszédére; s kijelentette, hogy a határozati javaslat nem érinti a felségjogot, de nem is prajudikol ezen küzdés eldöntésénél.

bitorlott nagyságos cimekben kéjelgő mamák sértődötten vonulnak vissza a meggyalázott társaságból s otthon, saját szalonjaikban rendeznek jourokat.

Ez a jourolás valódi oka, nem a negélyezett családiasság, hisz családi körben nem honolhat az unalom, itt pedig az a legfőbb, bár rejtve rejtett tényező.

Van ugyan a journal családi oka is, de erről azt hiszem nem időszerű, nem is tanácsos beszélni.

Ez a kasztrendszer teszi feszélyessé, szinte elviselhetetlenné Carneva ünnepeit, a multnak derült, vig farsangját s míg ez le nem omlik, míg a gátat az idők tolván rohanó árja el nem sodorja, addig nem lesz az emberiségből egy nagy család, csak akkor, midőn nem tesz különbséget az eredet, midőn majd nem az ősök száma minősíti a nemességet, midőn a különböző vallásnak szeretettel vonják egymást keblükre, midőn az osztálygóg nem dul veszett vadságával, midőn az ur kezét fogva parasztjával egy célért hevülnek, midőn a vagyon nem von különbséget ember és ember között, midőn az egész emberiség közös, nagy ideálokért lelkesedik, midőn mindenki testvérének vallja embertársait, midőn leomlik a természetellenes vá-

Az ülés háromnegyed négy órakor végződött.

KÖZIGAZGATÁS.

× **Fölebbezés a pótdó ellen.** A kisvasut föllebbezett a városi pótdó kivételére ellen. A tanács áttette a felebbezést a közigazgatási bizottsághoz.

× **Tanácsülés.** A város tanácsa tegnap délelőtt Vecsey Imre v. főjegyző polgármester heiyettes elnöklete alatt a városháza kis tanácstermében rendkívüli tanácsulést tartott, melyben a tanács az egybegyült folyó ügyeket intézte el. — Erdemlegesebb tárgya volt az ülésnek az, hogy Oláh Károly városi tanácsos, a színház felügyelője az ülésben előterjesztést tett a színháznak a jövő 3 éves időnyre való bérbeadása tárgyában s ezzel kapcsolatosan a M.-Sziget és Nyiregyháza városokkal kötött, de 1905. évi szeptember hónap 30-án lejáró egyezmény megújítása tárgyában. — A korai javaslatra a tanácsost az indította, hogy ne merülhessen fel esetleg panasz az iránt, hogy a színházi bérletre a jövőre vonatkozó pályázat határideje rövid volt.

× **Megyei és városi közgyűlés.** Domahidy Elemér főispán beiktatására Hajdúvármegye e hónap 11-én reggel 9 órakor, Debrecen sz. kir. város törvényhatósága pedig ugyanaz nap reggel 10 órakor közgyűlést tart. Mindkét közgyűlésre a törvényhatósági bizottsági tagoknak a közgyűlési meghívókat már szét is küldték.

EGYHAZ és ISKOLA.

Az ev. ref. iskolasegély. A város felakarta emelni az ev. ref. egyháznak évenként nyújtandó segélyt, de a belügyi kormány nem egyezett belé és addig nem is fog beleegyezni, amíg a felekezetekkel kötött jogérvényes szerződések be nem mutattnak. Miután azonban a belügyi kormány az eddig adott

segély kiadását nem ellenezte, a város a segélyt a régi mértékben, negyedéves részletekben ki fogja utalványozni.

Presbiteri gyűlés. A debreceni ev. ref. egyház január hónap 10-én vasárnap délelőtt 10 órakor az egyháztanács-teremben Kiss Aron ev. ref. püspök lelkészelnök és Simonffy Imre királyi tanácsos főgondnok elnöklete alatt presbiteri gyűlést tart.

Aszfaltbetyárság Törökországban.

Nálunk Budapesten és általában a művelt nyugaton megszokott virágja a nagyvárosok utcáinak az aszfaltbetyár. Tisztességes asszony ma már ugyszólván a napnak semmiféle szakában sem mehet már végig az utcán anélkül, hogy ki ne legyen téve az ilyen jól öltözködő urak ripőkös-ködő támadásának. Az aszfaltbetyárnak ugyanis a védtelen asszonyok molesztálásán kívül a jól öltözködés egy edüli élethivatása.

Eddig azonban minden európai ember meg volt róla győződve, hogy a gavalléroknak ez a cseppet se rokonszenves fajtája tisztára csak a civilizált államok társadalmának a jellegzetes sajátossága. A mai nappal azonban ezt a hitet alaposan megdőnti a szalonikii vilajet hivatalos lapjának a Selaniknak egyik közleménye, a mely arról tesz hivatalos tanuságot, hogy a hatalmas szultán birodalmának, dacára annak, hogy nem tartozik a művelt nyugati államok díszes koszorujába épen úgy, vagy talán még fokozottabb mértékben divik az aszfaltbetyárság, mint nálunk, vagy akármelyik más európai világvárosban. Szalonikiben ugyanis, vagy Konstantinápolyban épen úgy megszólítgatják az egyedül járó hölgyeket, mint Budapesten a Váci-utcában vagy az Erzsébet-köruton. S különösen Szalonikiben lehet nagyon elterjedve az aszfaltbetyárság, mert a vilajet már megtorló, kényszer rendszabályokhoz volt kénytelen nyulni, hogy a tarthatatlan állapotokon valamennyire segítsen. A hivatalos lap legutóbbi száma ugyanis a következő hirdetményt közli:

terhe alatt a földig görnyed s ezen virág-talan világból kikivánkozva, egy rózsásabb életet akar élni, melynek kábultsága feledtet vele mindent, kiöl belőle annyi fájdalmas képet, oly sivár multakat — ne vessünk mindjárt követ raja: kifáradt s csak itt talált pihenést.

Kiölt még valamit az idők sorvasztó szele a farsangból s ez ennek romantizmus, mely oly érdekessé, oly kedvessé tudta tenni. Mintha a troubadurok zengő szerelme pengett volna az éjjeli zene lágy hangu lantjain s mily elragadó neme a vallomásnak, midőn az ifju hegedűjén sirja el keservét, midőn az anynyiszor megénekelt hold s egy szál gyertya ideális világítása mellett ringatja zenéjével őt rózsás álmokba,

Hol van ma mindez? Ma csak rendőrségi engedély mellett szólhat a szerenád, ha ugyan néha-néha egy-egy szentimentális érzelmű, álmadozó fiatal elandalogva erre gondol. Ma már nincs romantizmus, helyét a reális élet s az ebből fakadó naturalizmus foglalja el; a farsangi bolondságok kora lejárt, közös sirba temetkezett avval a bolond korrall, mely azokat befogadni elég könnyelmű volt

laszfal, midőn minden ember büszkeségének alapja az lesz, hogy ember, midőn szabad, egyenlő hazánkban, szabad, egyenlő egyének, élvezik a béke áldásait, akkor lesz majd igazi, állandó ünnepe a világon!

Mulatságokat hirdet a farsangi nap-tár majd minden napra, önkéntelenül is azt kérdezem ezt olvasva, lehet-e még ma igazán mulatni? Mulatni úgy, hogy levette az élet anyagiságát, a szórakozásnak, mint öncélnak éljünk, úgy hogy feledve minden gondot, félretéve minden but, minden keservet, a gyönyör önkívületében tobzódjunk, úgy, hogy azt mondhatjuk, én nem voltam most az az ember, aki máskor üres, képzetek nélküli lény voltam, aki csak élvezett, csak mulatott. Nem, ezt nem engedik meg a társadalmi élet viszonyai, finomabb, meszterkeltebb, józanabb módokat kell keresnünk, ma lehet szórakoznunk, lehet élveznünk, de mulatni a szó legszorosabb szó értelmébe véve nem lehet, nem szabad. Küzdenünk az étellel oly nehéz, zokszóink oly hangosak, bajaink oly számszak, gondjaink oly terhesek, hogy ezektől szabadulni még egyetlen pillanatra sem vagyunk képesek. S aki a létért folytatótt nehéz küzdelemben kifárad, a ki a mindennapi kenyérkereset nyomasztó

Sajnálattal konstatáltatott az utóbbi időkben, hogy némely egyének az utcákon áldogálva a török mohamedán nőket szavakkal és tettel molesztálják. Ez az izlam parancsai és törvényei ellen való véttség lévén, a nyilvános erkölcsök védelmére és a köztörvények érvényesítésére, értesítettik mindenki, akit illet, hogy a csendőrség szigorú parancsot kapott arra nézve, hogy azokat a személyeket, akik magukat az utcán erkölcsellenesen viselik vagy a mohamedán asszonyok nyugalmát és becsületét sértik, azonnal letartóztassák.

Nem szabad azonban azt hinni, hogy ennek a közleménynek éle a török földön tartózkodó európaiak ellen irányul, nem szabad azt hinni ugyanis, hogy az aszfaltbetyárságot európaiak plántálták át a szultán birodalmába, mert ez tisztán csak törökökre vonatkozhatik. — Európai ember ugyanis soha sem merne mohamedán asszonnyal szemben kalandokra vállalkozni, ha csak nem akarná magát az orgyilok bosszujának kitenni. Egy futó kaland kedvéért senki sem teszi kockára az életét, már pedig azt minden európai tudja Törökországban, hogy jaj annak az idegennek, aki egy mohamedán asszonyt akar elesébitani. Az nem menekszik a kés éle elől. Ez bizonyítja legjobban, hogy a török aszfaltbetyárság nem európai keletű.

H I R E K

* **A főispán beiktatása.** *Domahidy* Elemér főispán hétfői ünnepélyes beiktatása alkalmából rendezendő ünnepségek teendői tárgyában *Kovács* József polgármester elnöklete alatt tegnap este tartotta utolsó értekezletét a város tanácsa. A tegnapi értekezleten a már ismertetett mindenrendű ünnepségek végső és aprólékos utolsó részleteit beszélték meg csupán s így a tegnapi értekezlettel immár minden legkisebb teendője is az ünnepségnek elintéztetett. A tegnapi értekezletnek különben legfőbb tárgya volt a főispánnál a beiktatás után tisztelgésre jelentkező nagyszámú küldöttségek tisztelgési sorrendjének végleges megállapítása.

* **Kitüntetés.** A Budapesti Közlöny tegnapi számában olvassuk, hogy Ő Felsője, *Simonffy* Emil a debreceni zenede igazgatójának a zene oktatás terén szerzett érdemei elismerésül a kir. tanácsosi címet díjmentesen adományozta. — Örömmel adjuk közre a hírt, mely méltó jutalmazása egy a köztevékenység terén kiváló érdemeket szerzett, derék férfiúnak.

* **Uj magyar báró.** A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy Ő felsége csetei *Herzog* Péter nagyiparos és nagykereskedőnek, valamint törvényes utódainak, a hazai ipar és kereskedelem emelése körül szerzett érdemei elismerésül, a magyar bárói méltóságot díjmentesen adományozta. Ez a kitüntetés arányban áll *Herzog* Péter tényleges érdemeivel és nagy vagyonával, melyet *Herzog* saját, több évtizedre terjedő tisztessé és szorgos munkájával szer-

zett. Az ország és a főváros összes közérdekű vállalkozásai körül szerzett többé-kevésbé érdemeket és különösen a dohányszakmában Európa-szerte ismert tekintélyévé küzdötte fel magát. A *Herzog* család a budapesti társaság minden rétegében megfordult és mindenfelé megfelelő tiszteletben és szeretetben részesül.

* **Jurista bál.** A hetek óta nagy gonddal és körültekintéssel készülődő *jurista bál* ma este lesz a *Bika* szálló disztermében megtartva, melyre a szálló diszes termének külsőképe valósággal még pazarábbá ékesítették fel. Valóban az álmok és ábrándok varázsvilágát csalták oda a derék rendezők e pompás diszletekkel s így nem is csodáljuk majd azt azt, azt amit eleve is hiszünk, hogy e ma esti bál fényben, jókedvben és minden rendű sikerben, egyike lesz e farsang legsikerültebb és legkedvesebb emlékü mulatságai anuak. A ma este megtartandó fényes bálra pedig ismételtelen felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

* **Uj miniszteri tanácsos.** Ő felsége a király bégái *Rickl* Gyula földinket, — a jeles büntető jogászt — az igazságügyminiszteriumhoz, amint arról örömmel értesülünk miniszteri tanácsossá ki-nevezte.

* **Halálozások.** Tegnap csupán a következő két elhunytat jelentették be az anyakönyvi hivatalnál: *Méhész* József ev. ref. 51 éves és özv. *Szabó* Sándorné ev. ref. 71 éves. Mindkettőt a szegényházból jelentették.

* **Negyven évig tanító.** Szegszárdon 40 évi szolgálat után most vonult jól megérdemelt nyugalomba *Bitter* Péter tolnamegyei apari tanító, aki valódi apostola volt a magyarosításnak és ezért már több ízben méltó kitüntetés érte. Nyugdíjaztatása alkalmából a vallás- és közoktatásügyi miniszter a tanfelügyelőség útján köszönetét fejezte ki az érdemes tanítónak, aki állandóan a vidéki tanügyi mozgalmak élén állott. *Bonyhádon* tiszteletére nagy bankettet rendeztek a mult szombaton, amelyen *Percel* Dezső képviselőházi elnök is részt vett és szép felköszöntőben méltatta *Bitter* Péter érdemeit, aki oly népszerűségnek örvendett, hogy polgártársai községi és megyei bizottsági tagul is megválasztották.

* **Póttartalékosok behívása.** Tudvalevő, hogy a legfőbb hadur parancsára az ez idei ujjonlétszám megszavazásának hiányában a póttartalékos országszerte s így nálunk is szolgálattételre behívták. Azok a póttartalékosok kiket eddig hívtak be, még aránylag eléggé jól jártak mert azoknak csupán csak 28 napi fegyvergyakorlatot kell majd teljesíteniök. — De annál nehezebb napok virradnak majd azokra az 1902 évbéli póttartalékosokra, kiket február hónap 1-jére fognak majd szolgálatra behívni. — Mert ezeknek az eddigi rendelkezések szerint mindaddig kell majd — s így kitudja meddig — szolgáltniok, míg az idei ujjonlétszám meg nem lesz szavazva. Bizony elég nehéz napok fognak a szegény fiukra ezzel felviradni.

* **A debreceni egyetem.** A debreceni egyetem központi bizottsága a jövő héten ülést tart. Ezen az ülésen fogják megjárnak megállapítani annak a felolvasásnak határnapját, melyet *Biró* Lajos, a világhírű utazó tart a debreceni egyetem alapja javára. Ugyanezen ülésen kerül előterjesztésre a *Székelly* Társaság jelentése, mely szerint a februárban rendezendő lakodalom egy esti jövedelmét szintén a debreceni egyetem alapjára ajánlották fel.

* **Szabad iskola előadásai.** A szabad iskolában annak szokott helyiségeiben vasárnap január hónap 10-én d. u. 3. órakor az orvosi tudományból előadást tartanak: Az Eötvös-utcai Iskolában dr. *Tüdös* Kálmán. A Jókai-utcai iskolában: dr. *Brunner* Lajos. A Miklós-utcai iskolában: dr. *Legányi* Gyula. A Bánk-utcai iskolában: dr. *Losoncy* Almos. Az iskolában a tanítás ingyenes. Az iskolában szívesen látnak minden felnőtt embert. Látogassák is minél többen ez érdekes és tsnulságos előadásokat.

* **Péter király udvara.** Belgrádban vagy a királyi udvarban, vagy a tisztek között nap-nap után történik valami, amiről megemlékezik a krónika, leggyakoribb azonban az az eset, amidőn az udvar, illetve a király és a tisztek között merülnek föl ellentétek. — Most az udvari méltóságok betöltése körül támadtak újabb nehézségek. Már úgy volt hogy a szárnysegédek és parancsörtsztek közül kilépnek *Bozinovics* alezredes, *Jovanovics* őrnagy, *Kosztics* kapitány, *Ontics* és *Besevics* főhadnagyok, akik részint a királygyilkosságban, részint az ellenőrszükségekben voltak kompromittálva s akiknek eltávolítását a király elnöklete alatt tartott tanácskozáson határozták el.

Most azonban maga a király ellenzi a két szárnysegéd és három parancsörtsztek eltávolítását, mert nyilván attól fél, hogy ily módon mind a két tábornak magára haragítja. Péter király, jóllehet beleegyezett az illető tisztek eltávolításába, most ragaszkodik ahhoz, hogy döntsön a sorshuzás. Még nagyobb gondot okoz a kinevezendő tisztik kiválogatása, mert a szerb tisztikar tagjai majdnem kivétel nélkül részesek voltak vagy a juniusi összeesküvésben, vagy a leleplezett ellenőrszükségekben. Az egész miniszterium most felesapott detektívnek: az udvari méltóságokra alkalmas tisztek viselt dolgait, összeköttetéseiket, hajlamaikat kutatják és kémlelik.

* **Mindig baj van a gázzal.** Kicsibe mult, hogy végzetes szerencsétlenség nem történt tegnap a rendőrségen egy gázcső miatt. Az esetről a következőket halljuk. Tegnap délután öt óra tájban a rendőrség bűnügyi osztályánál *Erdélyi* kapitány szobájában ahogy meggyújtották a gázlámpákat egy gázcső, teljes felszerelésével, óriási robajjal lezuhant. A lezuhanó lámpa test éppen az alatta ülők feje mellett esett földre. Ha kisé közelebb talál esni a sulyos vascső, ember életben is kár eshetett volna. A könnyen végzetessé válható dolog oka a szoba mennyezetének régisége, honnan a beerősített vascső könnyű szerrel elvált. Sze-

rencsére hamar megérkeztek a telefonon áthítt gázfelszerelő szolgák, kiknek sikerült utját vágni az óriási mennyiségben ömlő gáznak.

* **A debreceni székelylakodalom.** Nem mindennapi ünnep lesz ez a debreceni székelylakodalom. Mint értesülünk a székely-társaság a református egyetem választmányával együtt fogja rendezni a színházban: felerészben a Debrecenben elhelyezett székely inasgyerekek segélyezésére.

* **A város a szegényekért.** A város tanácsa tekintettel a tél mostohaságára, 200 szegény között egyenlő arányban a házhoz felvágva szállítandó 25 öl fát utalványozott ki az arra rászorultaknak. E faszegély kiutalásával a tanács Illéssy Gyula v. jegyzőt (városház I. em. 29. ajtó sz.) bízta meg. A kik tehát a város jólelkűségét igénybe akarják venni s arra reászorult állapotukat rendőrségi bizonylattal igazolni tudják, azok e jótétemény részükre való kiutalásáért 8 napon belül forduljanak Illéssy Gyula v. jegyzőhöz. A v. jegyző által kiutalt fát Udvarhelyi Géza város gazda az utalvány alapján a segélyezettnek lakására is el fogja szállíttatni.

* **Egy szür meséje.** A Csapó utcán egy keréskedés előtt ácsorgott egy szekér. Valamelyik közel helyiségből érkezett egyet-mást bevásárlandó. A kocsis féltvén párolgó lovait a téli hidegtől, ráterítette szűrét. A közelben őgyelgő munkanélküliek egyike, látva a dolgot, arra a meggyőződésre jutott elmékedésében, hogy az ember mégis csak előbb való a lónál. Hát csak inkább a ló fázzik, mint a fenséges nép egyike! Ő pedig fázott. Megvárta míg a kocsis be ment a boltba s hirtelen lekanyarította a melegeit adó szűrt a ló hátáról. — S mint ki dolgát jól végezte tovább ment — volna, ha a közeli rendőr, — aki látta az egész dolgot, fülön nem csipi. Most aztán ott van a rendőrségnél peresze szür nélkül!

* **Fogy a város tüzfája.** A tél ugyan csak megkezdte immár fagyos és dermedtében hideg látogatását. Legalább esalhatatlan jele, a városi fa szapora fogyasztása, azt mutatja. A város ugyanis erdőiből eladásra az idén mintegy 3000 öl fát hozatott be a városba, de az most már annyira fogy (100—200 ölet vesznek naponként) hogy kénytelen újabb eladásra szánt szállítmányról gondoskodni. Ugy tudjuk, hogy e részben a tanács már intézkedett is s a város erdőmesteri hivatala a halápi, bányai és pacerdőségekből ismét állandóan szállítja a lakosság szükségletének kielégítésére a tüzfát.

* **Szerelemföltés.** Jól megmondta azt a szabócsi legény, hogy a szerelemnek nincs feneke, — hogy az vak mindenre képes. A szerelem volt az okozója annak a nagy perpatvarnak is, a mit Simonyi Gizella s Horváth Jánosné rögtönöztek tegnap a Hatvan utca sarkán. Simonyi Gizella ugyanis vadházasságban él Nagy István napszámossal. Tegnap találkozott a három szerelmes. Horváth Jánosné néhány szót váltott Nagy Istvánnal, mire Simonyi Gizellában felébredt a szerelem féltékeny ördöge. Előbb csupán szóváltás támadt, de később talán tettelegességre is került volna a sor, ha egy rendőr hirtelen közbe nem lép s

véget nem vet a kinos jelenetnek s az akkorra már nagy népcsoportnak.

* **Kéregelő cukrászsegéd.** Groszlinger István is abban a bajban szenvedett tegnap, a mi sajnos, nagyon sok embernek csinál nyughatatlan napokat: nem volt ugyanis pénze. Ezen úgy gondolt segíteni, ha neki nincs, van másnak, majd kéregetni fog. Csakugyan, kéregetett is mindenkitől, a míg végre is egy rendőr a kapitányságra kísérte fel a foglalkozás nélküli cukrász segédet.

* **Vecsey versenytársa.** Nincs olyan földi dicsőség, melynél nagyobb ne lenne. Az emberi dicsőségnek is megvan a maga zenitje, a melynek fénye akkor kezd elhomályosodni, amikor egy másik rivális dicsőségét szárnyára veszi a hir. A legújabb „hiresség“ ami kis Vecseynek versenytársa, egy Darewski nevű „csodagyermek“ és komponista, aki legutóbb egy negyven tagból álló zenekart dirigált Londonban. A zenekar a kis Derewski keringőjét játszta, melyet ötéves korában komponált. A csodagyermek most nyolc éves. Amikor megjelent a karmesteri pódiumon, rajta az elfoglaltság legkisebb jele sem látszott, meglepődötten fogadta a tapsot, amelyben a közönség részesítette s eldirigálta saját szerzeményét. Amikor leszállt az emelvényről, minden oldalról lelkesen üdvözölték a legújabb csodagyermeket, aki előadás után hazament játszani s sorra előszedte gyermekjátékait, mintha mi sem történt volna.

* **A chicagói katasztrófa.** Utólag néhány érdekes epizód tudódott ki a chicagói Iroquois színház katasztrófájáról. Egy tizenkét éves kis lány, a ki egészen egyedül ment a színházba, úgy menekült meg, hogy eleinte ülve maradt. Ugyanis sejtelve sem volt a veszedelemtől, mely életét fenyegette. Csak később, a körülötte fölhalmozódott halottakon átgázolva jutott ki a szabadba. Több gyermek, aki már benne volt a tolongásban, ismét visszament a színházba, a honnan később élve hozták ki őket. A színház melletti táviróhivatal tisztviselője nyugodtan továbbított a katasztrófáról szóló táviratokat, a nélkül, hogy sejtette volna, hogy ugyanakkor a saját felesége és gyermekei bennétek a színházban. Az Iroquois színházról kétszáz lépésnyire van a Garrick-színház, a hol ugyanakkor szintén délutáni előadás volt. Az igazgató attól tartott, hogy a színházban a katasztrófa hírére általános pánik támad. Azért a felvonások között mindenki elhagyhatta a színházat, de az előadás befejezése előtt senkisék térhetett vissza.

* **Rövid hírek.** Az északi sarkra — *automobilon.* Arktorvszky Henrik belga expedíció tagja, újabban elhatározta magát, hogy mivel a vizalatti hajókkal nem érte el az északi sarkot, legközelebb *automobilon* fogja megtenni az utat. — *Ötvenmillió hagyaték.* Gozselin Roland francia képviselő ugyan kegyeltje a sorsnak. Egy általa soha sem látott, nem ismert apáca reá hagyta összes vagyonát, körülbelül 50 millió frankot. A képviselő nem fogadta el a horribilis összeget, azzal a megokolással, hogy ily nagy összeg megzavarná eddigi nyugalmát. — *A samoi kormányzó életveszedelemben.* Egy Hongkongból érkező távirat szerint, a Samoa szigetek kormányzóját majdnem végzetessé válható szerencsétlenség érte. Hajója u. i. felrobbant s a kormányzó csak nagy bajjal tudott kiuszni a partra. — *Nagyszerű felfedezés.* Angliában egy mérnök felfedezett egy készüléket, amely a telefont s a fonografot együtt tartalmazza. A nagy felfedezés elé, óriási öröm-

mel néznek. — *A zongora mint éléstár.* Egy párisi zongora gyáros új szerkezetű zongoráiban a hurok helyett apró edénykék vannak elrejtve, tele válogatot edésséggel. A nagyszerű zongorát, amely egyszersmind a pohárszékét is helyettesíti a szt. louis-i vilákiállításra készítette.

LETZTER JÓZSEF fényképészeti festészeti és fényképészeti műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kirkatokban.

Ma este az Arany Bika kávéházban Magyar Testvérek zenekara játszik.

MULATSÁG.

* **A debreceni Dalegyet estélyei.** A Debreceni Dalegyet, mely történelmi hangversenyei révén immár országos híre tett szert, február folyamán rendez dalestélyt, márciusban pedig Csokonai-emlékestét rendez. A Dankó Pista emlékestének szánt hangversenyesét csak a tavasz derekán tartják meg. Az előbbi két estélyre már szorgalmasan készül a dalárda.

Első előadásom.

— Visszaemlékezés. —

Írta: **Krecsányi Ignác.**

Jóbarátaim és jóakaróim az elmúlt év október hónapjának elején közös el-lenségeimmé esküdtek. Rám sütötték ugyanis, hogy én e napon töltöttem be szinigazgatásomnak harmincadik évfordulóját.

Ezt most már nem lehet letagadnom. Alapjában véve igazuk volt. De hisz mindnyájunkat érhet baleset! Más-sal is megtörténhetik az a szerencsétlenség, hogy egyfolytában harminc esztendeig kell szinigazgatáskodnia.

Kérdem, miért kellett azt mindenkinek megtudnia, hogy én már harminc esztendő óta szini direktor vagyok?

Hát csak azért, hogy azok, a kiknek esetleg eszükbe jutna az én csekély személyemmel foglalkozni, most kényelmesen kiszámíthassák, hogy ha én például huszonnyolc éves koromban csaptam föl direktornak, akkor huszonnyolc meg harminc — ötvennyolc. Ergo: legalább is ötvennyolc esztendő, tehát bizony már öreg gyerek vagyok.

De ez még a kisebb baj volna. Ezzel legfőleg az asszonyok előtt kompromittálnak, azoknál pedig úgy sem voltam soha szerencsés.

Jobban félek egy másik szerencsétlenségtől. Hátha most eszébe jut valakinek multamat fürkészni, kutatni? . . . Bizony-bizony furcsa dolgoknak jöhet nyomára.

Kisütheti például azt, hogy én a lefolyt harminc esztendő alatt hol, miféle városokban és milyen helyiségekben működtem. Kisütheti, hogy Félegyházán egy